

علم، صنعت و اخلاق اور ہفت روزہ مجموعہ

اجتماعی سیاست

تسلسلہ جلد

اجتماعی سیاست

۲

اجتماعی سیاست نسل ظہورہ کلشن - دولت و فرد تلقیری - فائیلیسم و سوسیالیسم - اجتماعی سیاست نفاذ حقوقہ ساحہ سندن چھوڑ کر حیاتہ قاریہ عامی .

اجتماعی سیاست ماہیت حقیقہ سنی آکلامق ایچون - سائر مسائلہ اولدینی کی، بالعلیہ تاریخی تکاملی تعقیب ایچک لازم کایر . تاریخی تکاملدن مقصد بعض موشکاف آلمان مدققرری تقلید ایله تا ازمئہ قدیمہ یہ رجوع ایڈرک اجتماعی سیاست آکدیران بعض حادثہ لر آراشدر برقم دکل، بلکہ، دوعریدن دوعریہ بوکونکی جریانی تولید ایڈن حقوق ، سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی عاملری میدانه چقارن مقدن عبادتدر .

هیچ شہہ بوق که اجتماعی سیاست فکرنی ایلک اول تولید ایڈن، فلسفہ حقوق کی جریانیڈر . بعضی اجتماعی سیاست ایلک بابامی اولوق اوزره خرسینانلی ارانه ایچک ایستہ بورلر سده، مسئلہ نی جدی بر علمی تدقیقہ تابع طوئانلر خرسینانلک بو خصوصده هیچ بر تأثیر ایقاع ایچدیکنه چابوق قانع اوله ییلورلر . فی الواقع اسلامیتده اولدینی کی ، خرسینانقدهده بوکونکی اجتماعی سیاست اساس اولان بعض پرہ نسبیلر موجوددر . اجتماعی سیاست کی خرسینانلق دخی تا بدایت ظہورندن بری فردلرده شخصیتک سربستق انکشافی، افراد بشر آاستده تعاون و تساند کی پرہ نسبیلری ایلری سورمش و فقط بو پرہ نسبیلر هیچ بر وقت حیاتہ حاکم اولامش و خرسینانلک بدایت ظہورنده موجود اولان اجتماعی تشکیلاته ذره قدر خلل کتیرده، مشدر . زادکانق ، اسارت کی مراتب اجتماعه اسکی حالده قالدینی کی بعض صنفلرک مافوق صنفلرہ هر

جهتجه تابع اولماسنه مانع اوله ماش، فرانسه انقلابک میدانه چقاردینی حقوق بشریہ بہ قیمت و برده مش، و حتی بشری قدر و قیمتی نصرائتہ حصر ایله مشدر . خرسینانلک تساند . چیلکی بشری بر وظیفه ماہیتی حائز اولوب ثبوتات جلیہ بہ نائل اولوق ایچون بر واسطه سکمنده قالیور . حالوکه بو کونکی اجتماعی سیاست زهدی بردیانتہ قطعاً علاقہ سی بو قدر . اجتماعی سیاست بو کونکی شکل وماہیتی ورن عاملر میانده سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی جریانلر وارده، ایلک منشأ ظہورک حقوق ، فلسفی اولدینی شہہ سزدر .

یونان فلسفہ سنی زمانندیری تا ۱۹ نیجی عصرلہ بدایتہ قدر حیات عمومیہ یالکز ایکی عامل تصور اولتورودی . دولت ، فرد . برون حقوق عامہ بوکا مستند بولونیور ، بو کی مسئلہ لرلہ اشتغال ایچش اولان مؤلفلر دولتک افرادہ قارشی و افرادک دوله قارشی اولان حقوق و وظائفنی تعین و ایضاح ایچکله مشغول بولونیورودی . بناء علیہ افرادک مشترک حیاتی یالکز دولته تمل ایڈیورودی . آنجق ۱۸ نیجی عصرده علم اقتصاد میدانه چیقورق افراد آروستده کی رابطہ لرک یالکز اداره دولته منحصر اولوب اقتصادی ساحده دخی افرادک لایعد روابط ایله بربریتہ مربوط اولدققرری ارانه و اثبات ایله دی . شوقدرکه اقتصاد ساحہ سندن کی رابطہ لر افراد آروستده یالکز برایش بولومی وجوده کتیریور ، اقتصادی تداول ساحہ سندن بربریلہ مناسباتہ کیریشن افراد مختلف خدمتلر ، وظیفہ لر ایفا ایڈیور ، ایش بولومک ایجاباتہ کورده جاییشور ، فقط بو افراد بری برینہ واقعاتی تمرکز ، رابطہ لرلہ مربوط بولونیورودی . یعنی اقتصادی مؤسسہ لر منتشر بر حالده قله رق متعوض بر حاله کلہ میوردی . علم اقتصاده ایلک اساسلری قوران لیبرالزم ایفایش بولومندن دوغان فردی اقتصادی نقطہ حرکت اتخاذ ایچمش . نتیجه اعتباریلہ حیات عمومیہ بہ اسکی کی یالکز فرد ودولت عاملرکی کورمشدر .

ثابت اولمشدر . بناءً علیه ، دولت وفرد تلقیری تا اساسندن صاوصیلجه ، بالطبع حیات عمومیهم حقدکی تلقیر دخی اوکا کوره تمیدیل اولوق ایجاب ایدر . اترق بوندن صکره حیات عمومیهمه دولت ایله فرد آرسندکی مناسبات دکل ، دولت وفرد ایله بونارک فوئده اولان جمعیت آرسندکی مناسبات ، جمعیت عضویتک مختلف اعضاسی اولان زمره لک بربریه قارش وضمینری موضوع بحث اولور . ایشته بواحوالندن بحث اولان علمه ده دوعریسی مذهبه آلمانار اجتاعی سیاست دیورور . اجتاعی سیاست ، کساندجیلکک خصوصی برشکلیدر . اجتاعی سیاست سائر برچوق اجتاعی ویا اقتصادی مذهبک برمدت نظری برحاله قالمشدر .

کتابلرده ، مجموعه لرده ، اوزون اوزون بحث اولغش فقط اوزون مدت قومدن فعله جقمه مش اولان بومذهب ، اجتاعی حیانه هیچ بررول اویناهمهمشدر . اجتاعی سیاستک حیانه قاریشمه سی ، قومدن فعله جقمه سی ، برطرفدن قایتالیسم اصول اقتصادیسنک صنف اجتاعیه آرسندکی اوچوروملری توسیع ایتهمی ، و دیگر طرفدن سوسیالیسم جریانسک بعض صنف اجتاعیه نک وجدان عیطلری اقباعه کنترمه سی نتیجه سننده وقوعه گلشدر .

دنیاده هر وقت زنکین وقعی صنفلر بولمش هر وقت جمعیت اینجه مختلف طبقه لر موجود اولمشدر . فقط طبقه لر آرسند موجود فرق و تفاوتلر بوتون حیانه حاکم اولیوردی . بون تفاوتلر جمعیت تشکیلاتنده اودرجه برلشمش وکوکاشمشدی که کسه نک نظر دفته چاربیوردی . زنکین اولیالار زنکینلرک ثروتی ، رفاه حالتی تکامل تاریخنک بر نتیجه طبیعه و ضروری سی اولوق اوزورمتاق ایدرک کال تسلیمت ایله طامک حکمنه عرض تسلیمت ایدیوردی . فقط صوک زمانلرده قایتالیسم اصول اقتصادیسیه صنفلر آرسندکی مسافله فوق العاده و تحملفرسا بدرجه یه کادی . ثروتلر کیندجه منفرد اللرده تراکم ایدرک ، کوچولرک ثروتلر کیندجه اورته دن غالب اولورق ، سرمایه نک قوتی کیندجه توسع ایدتی . سی شخصی ایله کینن یوزیکیرجه ارباب تجارت و صنعتی محو ایدرک تحکی آلتنه آلدی . قایتالیسمک مسئولی تحکی ، سرمایه نک بون تحملفرسا تضییق بالضروره ارباب سی و عملی اقباعه کنشیدی ، و او وقت بو صنفلر حاللری ادرک ایدیلر ، صنفلر آرسندکی مسافله لک طبیعی اولوب صرف اقتصادی بر مسئله ، فکامل تاریخنک بر نتیجه طبیعه سی اولدیلغی آکلادیلر . بوسرهمه عین تضییق تاثیر آلتنده سوسیالیسم جریانی دخی میدانه جقدیفندن بومناسبتله حق تصرفک مشروعیتی بیه موضوع بحث و مناقشه اولدی .

دولت وفرد تلقیرینه ، اتحق ۱۹ نخی عصرده ، برده جمعیت تلقیسی نظام ایدتی . قانت ایله باشلایان یکی فلسفه مکتبی اثبات ایدتی که افرادک حیانه حاکم اولان ، مختلف عیطلرده یاشایان فردلر قطعی براسقامت ویرن ، دولت دکل جمعیتدر . اساساً دولت جمعیتک برجزشندن ، برقوت نمشدن بشفه برشی دکدر . افرادی بربریه حقیقی صورته باغلایان قوه جبریه نک مننی اولان ، دولت دکل ، بالکر مشترک منافع ، مشترک فکرلر وطوفورلر ، قان وعرض روایطی ، مشترک وسائل معیشت ، مشترک اجتاعی صنفلر ، مشترک دینلر ومذهبک کی طبعی واجتاعی حامللردر . افراد آرسند جبری دکل اتحق طبعی برصورته موجود اولان بوزرک و اشتراک هریده ایری ایری زمره لر و عیطلر وجوده کنتریر ، بو زمره لر کندیله یه مخصوص برطاق الحالت طبعیه سوبله ایری ایری استقامتله دوعری انکشافه مظهر اولورلر ، وبوندن دولای بویکی زمره لر منسوبی عمومی حیانه مشترک اراده ، مشترک طور وحرکت صاحبی اولورلر . بون مختلف زمره و عیطلرک هیئت مجموعه سی جمعیتی تشکیل ایدر ، و جمعیت نامی طاشایان مستقل برعضویت ماهیتی حازدر . بوعضویت اینجه دولتک باشلی باشنه هیچ بر روی یوقدر . هر زمره نک وجوده کنتریدی عیطل دولتک تاثیرندن مستقل اولورق منسوبیک اراده لریه ، اطوار وحرکاته معین براسقامت ویرر ؛ بالذات دولت بیه بون مختلف عیطلرک تاثیر آلتنده بولونور ؛ جمعیت اینجه نک قوتی بولان زمره لر دولتک فعالیتی کندی آمال و مطالبه موافق استقامتله دوعری سوق وتوجیه ایدرلر . فی الواقع دولت ، حقوق عامه نک مننی اولوق اعتباریه ، جمعیت اوزرینه اجرای تاثیردن خالی قالماز . لکن بو تاثیر مستقل بر فعالیت اجتاعیه حصوله کنتریر ؛ بالکر ، موجود فعالیتلر آرسند نامظلمک وظیفه سی ایفا ایدر . بو نامظلم وظیفه سی ایفا ایتک مقصدیه دولت اواصر ونواهی اصداار ایدر . فقط دولت بواواصر ونواهی ایله زمره لر آرسند الحالت طبعیه سوبله بیداولان مشترک اراده لره اصلا حاکم اوله من ، و نامظلم وظیفه سنک خارجه جقمه من .

جمعیت تلقیسنک میدانه جقمه سیله دولت تلقیسی بستیون دیکشیدی کی ، فرد تلقیسی دخی تمامیه تبدله اوغرا مشدر . جمعیت تلقیسی میدانه جقمه جکلشایدی که فرد باشلی باشنه حرکت ایدن ، خود بخود ایش کوردن بر موجود اولوب هر صورته جمعیتک تاثیرات و تلقیساتنه تابع بر محلو قدن باشقه برشی دکدر . شخصیتک بدهی تجلیسی اولان اراده نک دخی دوعرودن دوعری به جمعیتک محصول تلقی اولدی

یازیش « لهستان تاریخی » و دهاها بر قاج اثر صایله بیلار . بو مدت اثنا سنده خاق کندی بسط ادبیاتی یافته مشغول اولش ، الحاحه اونجی عصر دن صکره ، حالا صاحب ری یلنمین حکایه لر ، تورکیلر یازمشدر . بونلر دن بعضی ری یاقین زمانلرده مثلا (خاق مانیلری) ۱۸۳۷ ده « ویلنا » ده ، بو یول لهستانک شریقلری ۱۸۴۲ ده « پوزن » ده طبع ایدلشدر . خلق ادبیاتنه داخل بر اثر Bogarodzica حضرت مریم ، که هم دی هم جنکوارانه رموضعی وارد . لسانی بو کونکی لهجه به غایت یاقیندر ، قولایقله آکلاشیلر .

نهایت ، اون دردنجی عصر ده حکمدارلق ایدن « بو یوک قازیمیر » لهستان ایچون یکی بردور آجدی ؛ تأسیس ایندیکی « قراقوی دارالفنونی » دن مهم سیلر ییتشدی ؛ مملکتک لایتینجه تاریخی یازان « دلوغوج » آریستوفلسف سنک مروجی « غلواغ » ایله مشهور « قوبه رنیک » بونلردنر .

بوعصرک صوکلرینه دوشور « یاغلون » خاندانی حکومت سورمهک باشلادیق زمان ، آرتیق بی لسان انکشافه یوز طو تشدی ؛ دارالفنونلرک سایه سنده یوس بوتون قوت و قیمت بولدی . بو صورتله اون بشنجی عصر زنگینه لشدی ، اون آلتینجی عصر ده « آلتین دور » اولدی : شاعرلر ، خطیلر ، مورخل ییتشدی . بعضی ری خاطر لیم :

قوشانورسکی (۱۵۳۰ - ۱۵۸۴) ، ربای ، هاتلوی ، مزاحی شعر لیه شهرت بولش ، آک زاده مرثیه جیلکده نقره ایتشدر . بو شاعر ایتالیایی کزمش ، صوکراده یدی سنه فرانسه ده قاهره مشهور « ونسار » که دوستی اولمشدر ؛ قوشانورسکی فرانسر شاعر ندن یک چوق استفاده لر ایش ، مملکتنه دوتجه ادبیات حقده یک داغیق ، یک قاریشیق اولان فکرلری بر آرایه طوبلایه رق یونان ولایتین قلاسیکلری استاد طایقتش ، اساسی بر « ذوق » که تأسیس جالیمشدر ؛ فی الحقیقه کندیسید له ادبیاتنه دلاسیق صایلیور . « ونسار » دن نه قادر متأثر اولدیفی : « ملی ربایک تلاری ییتره تن بو شهرتلی شاعری کورمهک بختیار اولدم ؛ اوبیکایی بر اورفه [*] کی کوروندی . دییه آکلاتیور .

برمدت قرال « سیکسموند اوکوست » . مکتابک ایندی ، لهستانه لیتوانیا تک اتحادی ایچون بو یوک غیرت ل کورتدی ؛ صوکر بر کویه چکیلدی ، کندیسنه « ملی شاعر » عنوانی قازاندران منظومه لر نی یازمغه باشلادی . بونلر دن بر قسمی لهجه ، بر

[*] یونان اساطیر نه هم شاعر ، موسیقیناس بر (الزاده) که عصر ده ییلان صو قارقون زنوجی ایچون داغلرده حزین ، الم صرپه لر رم اغمشدر .

ایشته ، بر طرفدن قایتا یلسم طرفدن ایتاع اولان قضیق ، و دیگر طرفدن سوسیالیسم طرفدن وجوده کتیر یلن ایتامه ، اساساً فلسفه حقوقده موجوده اولان اجتماعی سیاست نظریه لر نی قودن فعله جیقارمده رق حیاته قاریشدردی . نتیجه اعتبار لیه بر برینه ضد اولان بویکی جریان مشترکاً بابا آنا وظیفه سنی ایتا ایدمه رک اجتماعی سیاسی دوشور دی . اجتماعی سیاستک حیاته اکتساب ایندیکی شکل و ماهیتی دیگر مقاله لر مزده ایضاح ایتمک چالشه جفز .

نیکو آلب

غرب ادبیات

له ادبیاتی

— آوروپا ک آک و ملنور وادبیاتی —

قرون وسطی ده : منورل آیری ، خلق آتری — له ادبیاتی لایتیمه ایله باشلادی — اون دردنجی عصر « بو یوک قازیمیر » دوری : قراقوی دارالفنونی — یاغلون خاندانی : ملی لسانک انکشافی — اون بشنجی واون آلتینجی عصرلر : آلتین دور — اون بشنجی واون سکرنجی عصرلر : انحطاط اماره لر ، لسانه اجنی عنصرلرک کیریشی ، الهیات مباحثه لر ، ساخته مدحیه جیلک — لسان واسلوک تکلی ایچون جمیت — اون سکرنجی عصرک صوک : یکیدن تکامل — سیاسی استقلال ضیای : ادبیاتنه ده نه سانس — اول مدققلر و نظریه جیلر ، صوکر شاعر لر ، ادیلر — ۱۸۳۰ اختلالی : ادبیاته عکسری — میکهور کیدر — اون طو دنجی عصرک نهایتلر دن بوکونه قادر — خاقه : ادیل فاکتک برسوزی .

لهیلر ، اسیر یاشارکن ، ادبیاتلری بوتون اوروپا ک دقتی جلّه باشلامش ، هله صوک سنلرده رومانلریه شهرت بولمشدر . یوکون ، بومهم ادبیاته قیصه ، فقط ممکن اولدیفی قادر واضح بر نظر له باقی ایستورم ؛ آشاعیده کی سطرلری ، منسوب اولدیفی ملنک روختن الهام آلان ادبیاتلرک ناصل جانی و قوتلی اولدیفی ، اولملک بوتون حیاتنه نه قادر اهمیتلی بر رول اوینادیفی — بالخاصه کنج مکتبلی قازنلر مزه — کوسرتمه ییلمک ایچون یازدم :

قرون وسطی ده منورلر هنرینک مجرد جهاننده یاشایارق لایتینجه اثرلر قلمه آلیور ، یازد قلمی بنه کندیلری اوقوبورلردی ؛ خاقده خصوصی طالعده دستانلر ، مانیرلر ، شریقلر اویدور یور ، شاعرانه فقط یوکسک دوشونجه لر دن محروم بر حیات سوربور دی . دیمک اولور که له ادبیاتی ، لایتیمه یازیلرله باشلامشدر . بو جلهدن ، اون ایکنجی عصر ده یاشایان — اصلاً فرانسر — « مارتین غالو » نک « وقایعنامه » سیله بسقوسل طرفندن